

**МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ
ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(Мінекономіки)**

вул. М. Грушевського 12/2, м. Київ 01008, тел. (044) 200-47-53, факс (044) 253-63-71
E-mail: meconomy@me.gov.ua, http://www.me.gov.ua, код ЄДРПОУ 37508596

На № _____ від _____

Міністерство фінансів України

Щодо проекту Закону № 4436

Мінекономіки на виконання резолюції Секретаріату Кабінету Міністрів України від 02.12.2020 №40228/0/2-20 до листа Комітету Верховної Ради України з питань бюджету від 01.12.2020 № 04-13/10-2020/226569 опрацювало проект Закону України “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо надання державної підтримки платникам податків - суб’єктам господарювання та населенню на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)” (реєстр. № 4436 від 27.11.2020) (далі – проект Закону), унесений народними депутатами України Холодовим А.І. та іншими, і повідомляє наступне.

Проектом Закону пропонується внести ряд змін до Податкового кодексу України (далі — Кодекс) з метою надання державної підтримки окремим категоріям суб’єктів господарської діяльності, які знаходяться у зоні ризику втрати прибутків та свого бізнесу загалом, а також підтримки населення, під час дії карантинних обмежень.

1. Деякі з пропозицій вже законодавчо врегульовані, зокрема Закон України від 04.12.2020 № 1072 “Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо соціальної підтримки платників податків на період здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2” передбачає:

- списання податкового боргу платникам податків у разі, якщо сукупний розмір боргу платника за усіма податками і зборами не перевищує 3060 грн та його не погашено станом на 01.11.2020;
- списання пені та штрафних санкцій у разі самостійної сплати платниками податків податкового боргу за основним платежем протягом 6 місяців;
- збільшення порогу обсягу податкового боргу для застосування заходів щодо його стягнення до 3060 грн;

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007EB82C00D8AB8500

Підписувач Свириденко Юлія Анатоліївна

Дійсний з 03.07.2020 11:05 по 03.07.2022 11:05

Мінекономіки

3021-03/74411-03 від 16.12.2020
13:58:10

- відстрочення погашення податкового боргу платників податків – фізичних осіб, у тому числі самозайнятих осіб, що у загальній сумі не перевищує 6800 грн до 29.12.20201;

- звільнення платників єдиного податку I групи від сплати цього податку за грудень 2020 року та січень – травень 2021 року;

- звільнення від нарахування, обчислення та сплати ЄСВ платників єдиного податку I групи в частині сум, що підлягають нарахуванню, обчисленню та сплаті такими особами за періоди з 01.12.2020 по 31.05.2021 за себе, та визначити, що такі періоди включаються до страхового стажу.

2. Щодо зниження ставки єдиного податку для платників III групи до 2%

Статтею 26 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” визначено, що виключною компетенцією сільських, селищних, міських рад є встановлення місцевих податків і зборів, затвердження їх ставок, а також прийняття рішень щодо надання пільг з їх сплати відповідно до вимог Кодексу.

Відповідно до пункту 12.3 статті 12 Кодексу сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів.

За час карантинних обмежень місцеві органи самоврядування зазнали значних втрат бюджету і також потребують державної підтримки, для реалізації соціально-економічних програм та власних повноважень.

Таким чином, питання повинно вирішуватись на місцевому рівні, виходячи із фінансових можливостей кожної окремої громади.

3. Щодо тимчасово зниженої ставки ПДВ у розмірі 7% на продуктивний кошик

Проектом Закону пропонується тимчасово, до 01.01.2023 встановити ставку ПДВ у розмірі 7% для оподаткування операцій з постачання на території України або ввезення на митну територію України деяких харчових продуктів, зокрема м'яса та їстівних субпродуктів; риби та ракоподібних, молюсків; молока та вершків; яєць, овочів та деяких їстівних коренеплодів; фруктів та горіхів; шкірок цитрусових або динь; хлібобулочних виробів без додання меду, яєць, сиру або плодів.

Згідно пояснювальної записки, доданої до проекту Закону, такий податковий стимул дозволить знизити вартість вказаних продуктів для кінцевого споживача щонайменше на 10 %, а також надасть підтримку виробникам вказаної продукції за рахунок відсутності різкого зниження попиту у зв'язку із втратою доходів населенням.

Аналізуючи світовий досвід щодо оподаткування ПДВ, слід зазначити наступне.

Країни ЄС щодо питань оподаткування ПДВ дотримуються вимог Директиви Ради Європейського Союзу 2006/112/ЄС про спільну систему податку на додану вартість. Директивою ЄС дозволено застосовувати звільнення від оподаткування або знижені ставки на деякі товари та послуги, зокрема, знижені ставки ПДВ (від 5 до 18 %) на продовольчі товари застосовуються у більшості країн Європи.

Що стосується оподаткування ПДВ продовольчих товарів та товарів першої необхідності в інших країнах світу, то наприклад: в Індії на товари першої необхідності ПДВ становить 0%, інші соціально-значущі товари та послуги – 5%; в Китаї – пільгова ставка ПДВ 9% на продукти тваринництва, рослинництва, крім того

не оподатковується ПДВ – продаж сільськогосподарської продукції, що реалізується виробником; в Грузії – звільняється від оподаткування ПДВ – постачання виробленої деякої сільськогосподарської продукції, фармацевтична продукція, дитяче харчування та предмети гігієни; в Швейцарії – ставка ПДВ на постачання продовольчих товарів, медичних виробів – 2,5 %.

Таким чином, пропозиція щодо зниження ставки ПДВ на продовольчі товари заслуговує на увагу, одночасно слід зазначити наступне.

В своїй більшості харчові продукти, на які пропонується знизити ставку ПДВ, можуть реалізовуватися кінцевому споживачу без подальшої переробки, наприклад свіже або охолоджене м'ясо, риба, яйця, молоко, овочі та фрукти, у такому випадку кінцеві споживачі – як населення, так і суб'єкти господарювання, придбаватимуть товар зі зниженою ставкою ПДВ.

Разом з цим, вважаємо, що запропоноване зниження ставки ПДВ до 7% на операції з постачання деяких продуктів харчування навряд чи суттєво відобразиться на цінах кінцевих споживачів (приведе до їхнього зниження), оскільки відповідно до загальносвітової економічної практики залежність цін від зниження податків є нееластичною, особливо з огляду на врахування поточної ситуації щодо відносно низького рівня рентабельності підприємств більшості галузей економіки.

Крім того, потребує додаткового обґрунтування пропозиція щодо застосування зниженої ставки оподаткування ПДВ для наступних харчових продуктів: овочі, консервовані для тимчасового зберігання (наприклад діоксидом сірки, у розсолі, сірчаній воді тощо), але які в такому вигляді непридатні для безпосереднього вживання в їжу (код УКТ ЗЕД 0711); плоди та горіхи, консервовані для тимчасового зберігання (наприклад, діоксидом сірки або в розсолі, сірчаній воді тощо), але у такому вигляді непридатні для безпосереднього вживання в їжу (код УКТ ЗЕД 0812); шкірки цитрусових або динь (включаючи шкірки кавунів), свіжі, морожені, сушені або консервовані для тимчасового зберігання в розсолі, сірчаній воді тощо, що забезпечує їх тимчасову консервацію (код УКТ ЗЕД 0814 00 00 00).

Також, вважаємо, що не є продуктами першої необхідності: маніок, маранта, салеп, топінамбур, солодка картопля, або батат, аналогічні коренеплоди; серцевина сагової пальми (код УКТ ЗЕД 0714); горіхи кокосові, бразильські, кеш'ю (код УКТ ЗЕД 0801); фініки, інжир, ананаси, авокадо, гуаява, манго (код УКТ ЗЕД 0804), на які запропоновано знизити ставку ПДВ.

Одночасно у запропонованому переліку відсутні продукти харчування дійсно першої необхідності такі як масло, крупи, дитяче харчування тощо.

Аналіз обсягів реалізованої харчової продукції із запропонованого авторами законодавчої ініціативи списку за 10 місяців 2020 року свідчить про позитивні тенденції на ринку, в цілому обсяги реалізації збільшилось на 4,6% у порівнянні з аналогічним періодом минулого року, зокрема виробництво м'яса та м'ясних виробів - на 2,8%, переробка та консервування риби – 9,3%, переробка та консервування овочів та фруктів – 5,4%, виробництво молочної продукції – на 0,6%.

Одночасно зазначаємо, що за інформацією Держказначейства, за 10 місяців 2020 року до державного бюджету надійшло 96,4 млрд. грн. ПДВ з вироблених в Україні товарів, виконання річного планового показника - 124 %, при цьому надходження ПДВ з ввезених на митну територію України товарів, що складають 80%

всього ПДВ, що надходить до бюджету, склали 216,3 млрд. грн., що становить 71,1% річного планового показника.

Слід зазначити, що встановлення ставки ПДВ 7% на операції з постачання окремої категорії товарів призведе до зменшення дохідної частини бюджету внаслідок недонадходження податку, разом з цим, ПДВ є одним з основних бюджетоутворюючих податків (35,4 % всіх податкових надходжень), який надходить до загального фонду державного бюджету, за рахунок якого фінансуються основні захищені видатки бюджету, це зокрема оплата праці працівників бюджетних установ, придбання лікарських засобів, фінансування програми державних гарантій медичного обслуговування населення, поточні трансферти місцевим бюджетам, заходи, пов'язані з обороноздатністю держави тощо.

Однак, пояснювальна записка до проекту Закону не містить фінансово-економічних розрахунків та конкретних пропозицій щодо збалансування втрат бюджету.

Ураховуючи викладене, проект Закону не підтримується.

**Перший заступник Міністра
розвитку економіки, торгівлі
та сільського господарства України**

Юлія СВИРИДЕНКО